Webinar i ETF mbi MATJEN E MOSPËRPUTHJES SË SHKATHTËSIVE – 25 nëntor 2021

MATJA E MOSPËRPUTHJES INDIVIDUALE DHE TË PËRGJITHSHME

Përdorimi i anketës së shkathtësive të të rriturve dhe i shkathtësive të OECD për bazën e të dhënave për punë

Glenda Quintini
Ekonomiste e lartë
Divizioni i shkathtësive dhe punësueshmërisë
Drejtoria për punësim të fuqisë punëtore dhe çështje sociale

OECD
BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES

Llojet e mospërputhjes dhe burimet përkatëse të të dhënave @ OECD

- Mospërputhja në punë
- Përshtatshmëria e shkathtësive dhe kualifikimeve të punonjësit me përmbajtjen e punës së tij/saj;
- Llojet:
  - Mospërputhja e kualifikimeve: mbi/nën
  - Mospërputhja e shkathtësive: mbi/nën
  - Mospërputhja e fushës së studimit
- Burimet e të dhënave: Anketa e shkathtësive të të rriturve (PIAAC)
- Pasojat: për individët dhe firmat

- Mospërputhja në tregun e punës
- Përshtatshmëria e kualifikimeve dhe shkathtësive të fuqisë punëtore ndaj kërkesës në tregun e punës;
- Llojet:
  - Mungesat
  - Tepricat
- Burimet e të dhënave: www.OECDSkillsforJobsdatabase.org
- Pasojat: për firmat dhe për vendet

MOSPËRPUTHJE <u>në punë</u>: ÇFARË NA THOTË PIAAC?

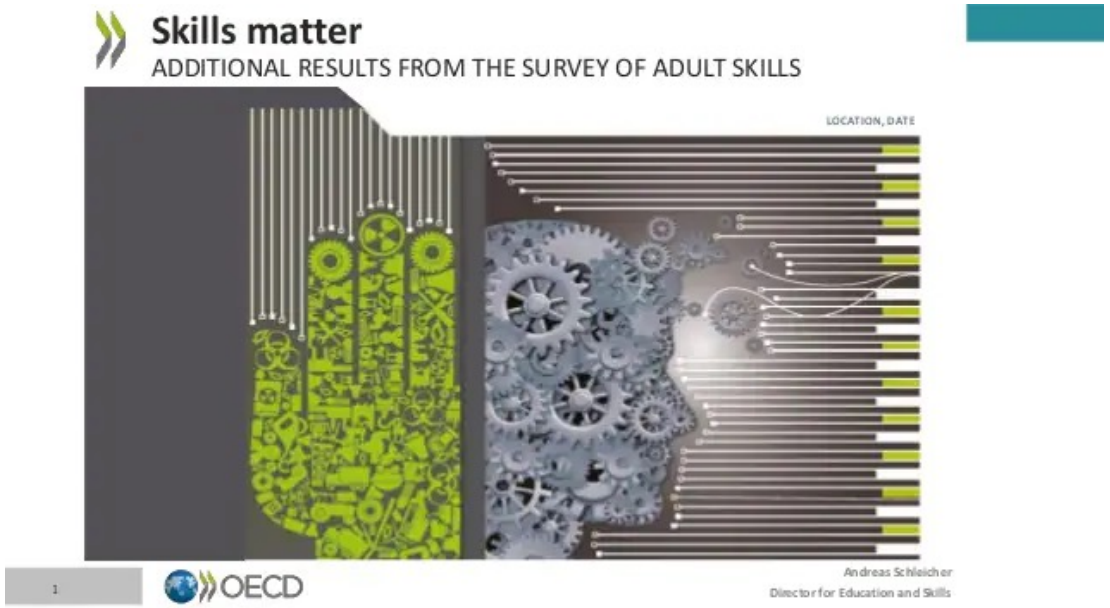

Anketa e shkathtësive të të rriturve shkurtimisht

245 mijë të rritur në 39 vende/ekonomi

Madhësia e mostrës nga një minimum prej përafërsisht 4 500 deri në maksimum prej afro 27 300.

U vlerësuan shkrim-leximi, llogaritja dhe zgjidhja e problemeve në mjedise të pasura me teknologji

Sondazhi mblodhi informacion mbi sfondin e të rriturve për rreth 40 minuta

Anketa mbledh një sërë shkathtësish transversale si p.sh bashkëpunimi me të tjerët dhe organizimi i kohës, që kërkohet nga individët në punën e tyre.

Mbi 1/3 e punëtorëve kanë mospërputhje sipas kualifikimit

Punëtori ka kualifikime më të larta (më të ulëta) se ato që nevojiten për të marrë vendin e punës

- Mesatarisht:
  - 21% të mbikualifikuar
  - 13% të nënkualifikuar

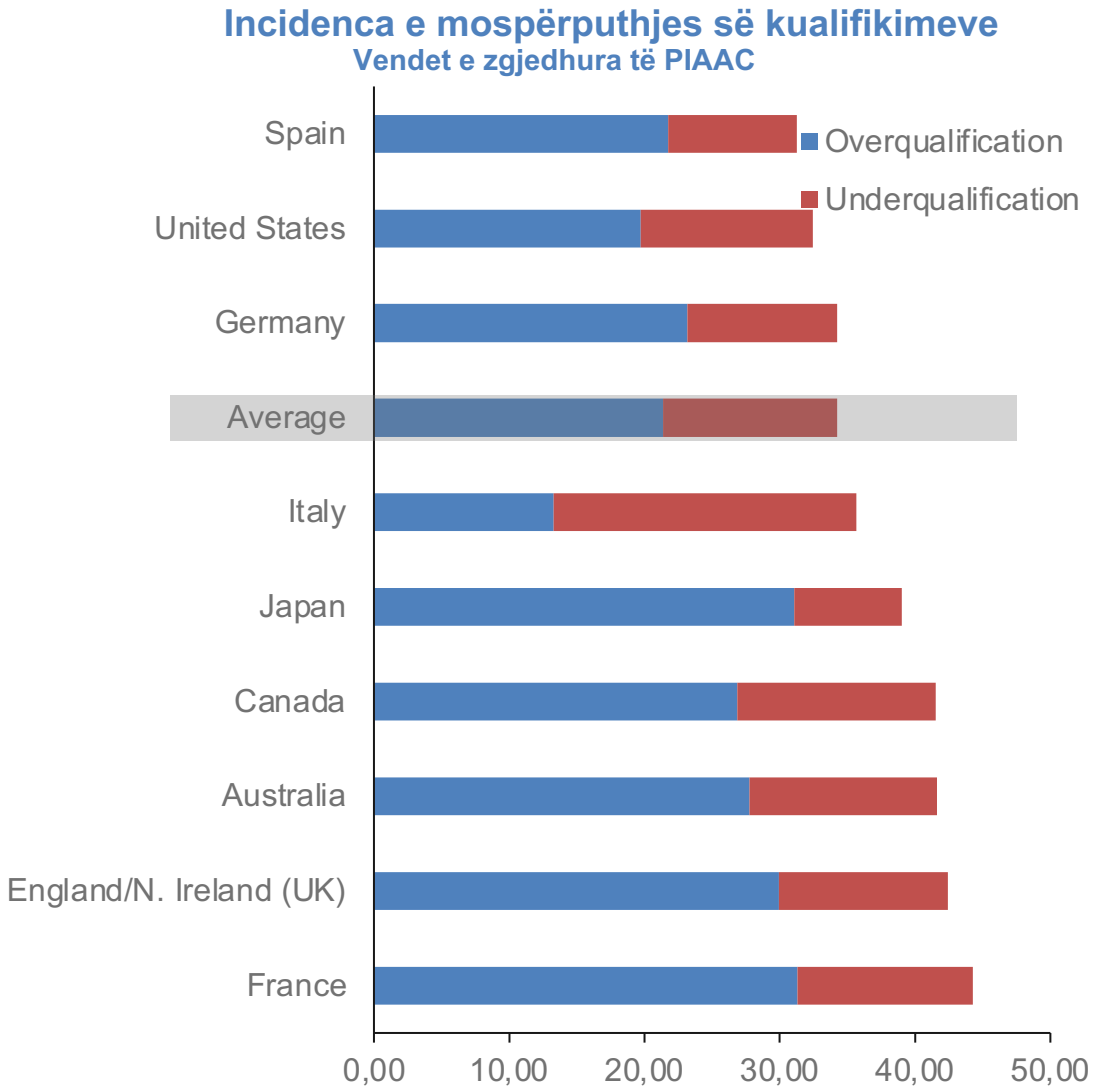

Burimi: Anketa e shkathtësive të të rriturve (PIAAC) (2012)

Rreth 1/7 e punëtorëve me mospërputhje me nivelet e shkrim-leximit

Punëtori ka një nivel më të lartë (më të ulët) të shkathtësive sesa punëtorët që kanë përputhje të duhur

- Mesatarisht:
  - 10% të mbikualifikuar
  - 4% të nënkualifikuar

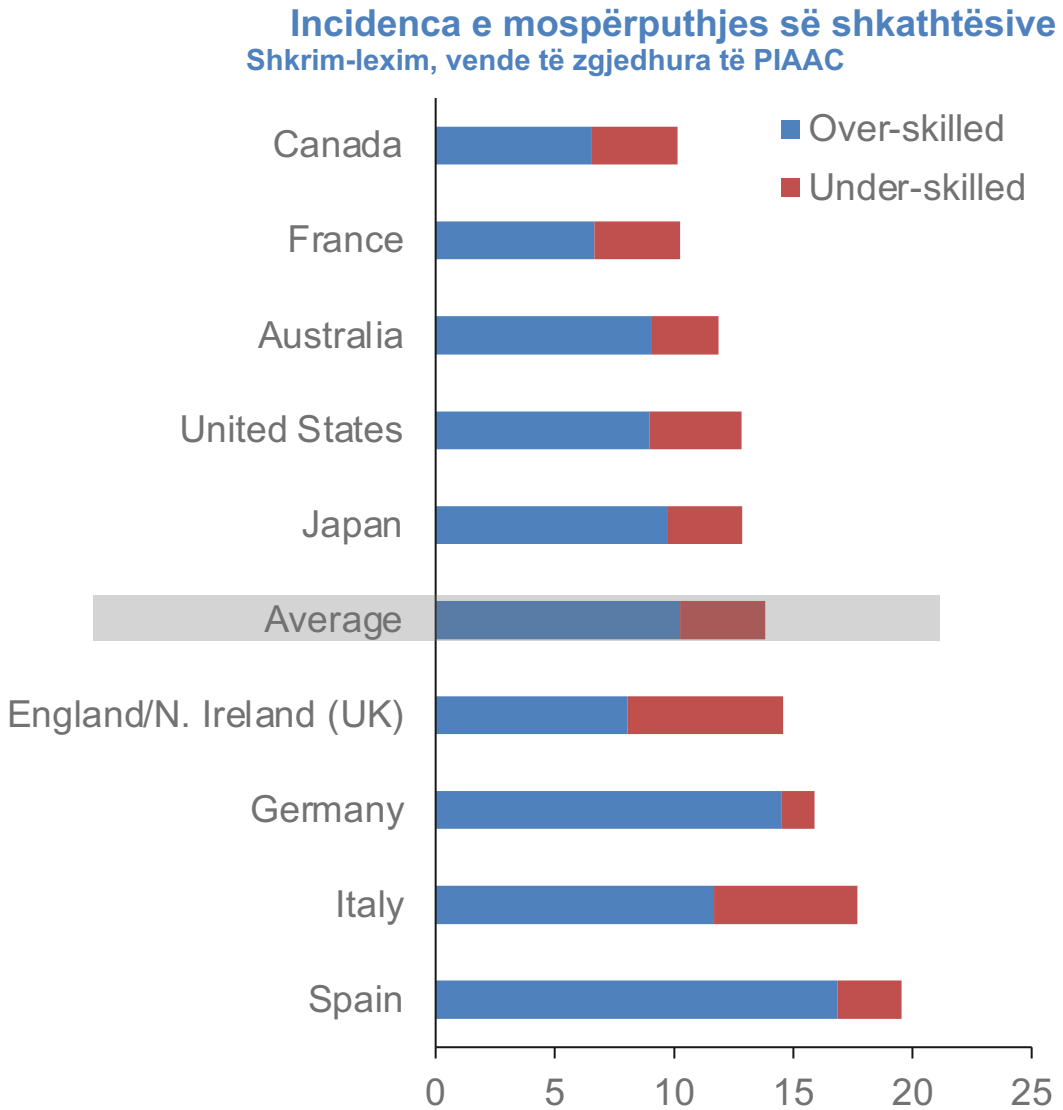

Burimi: Anketa e shkathtësive të të rriturve (PIAAC) (2012)

Rreth 4/10 e punëtorëve me mospërputhje nga fusha e studimit

Kualifikimi më i lartë i punëtorit është në një fushë që nuk ka lidhje me punën

- Mesatarisht:
  - 39% të mbikualifikuar
  - 40% e tyre edhe me kualifikime mospërputhje

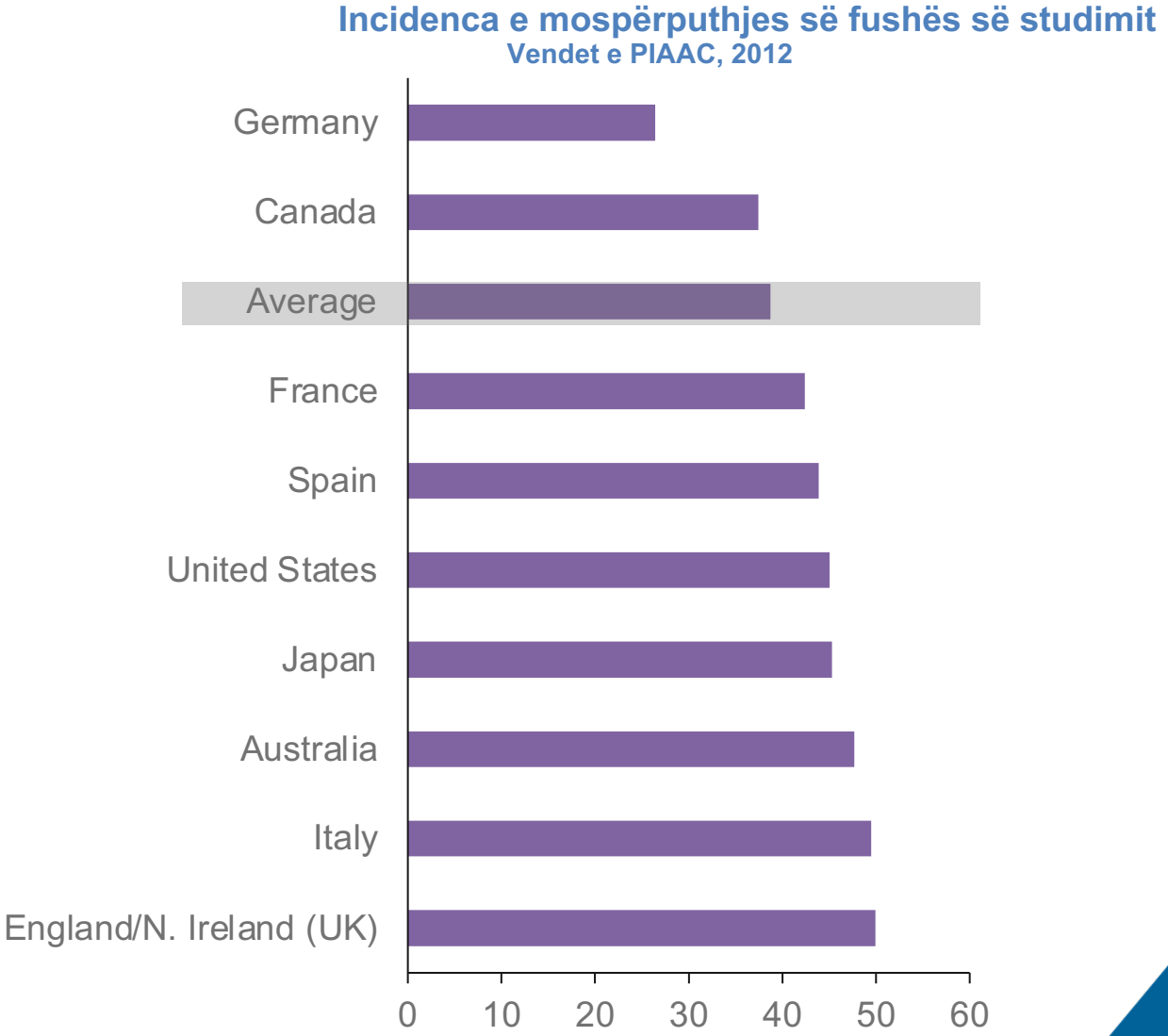

Burimi: Anketa e shkathtësive të të rriturve (PIAAC) (2012)

Totali Mospërputhje: INFORMATA NGA OECDSkillsforJobsdatabase.org

Si maten mungesat ekzistuese dhe ndryshimet në vazhdim: baza e të dhënave Skills for Jobs

Informacione objektive dhe të krahasueshme

- Paga
- Punësimi
- Papunësia
- Orët e punës
- Nënkualifikim

Shkathtësitë: Mungesa dhe teprica

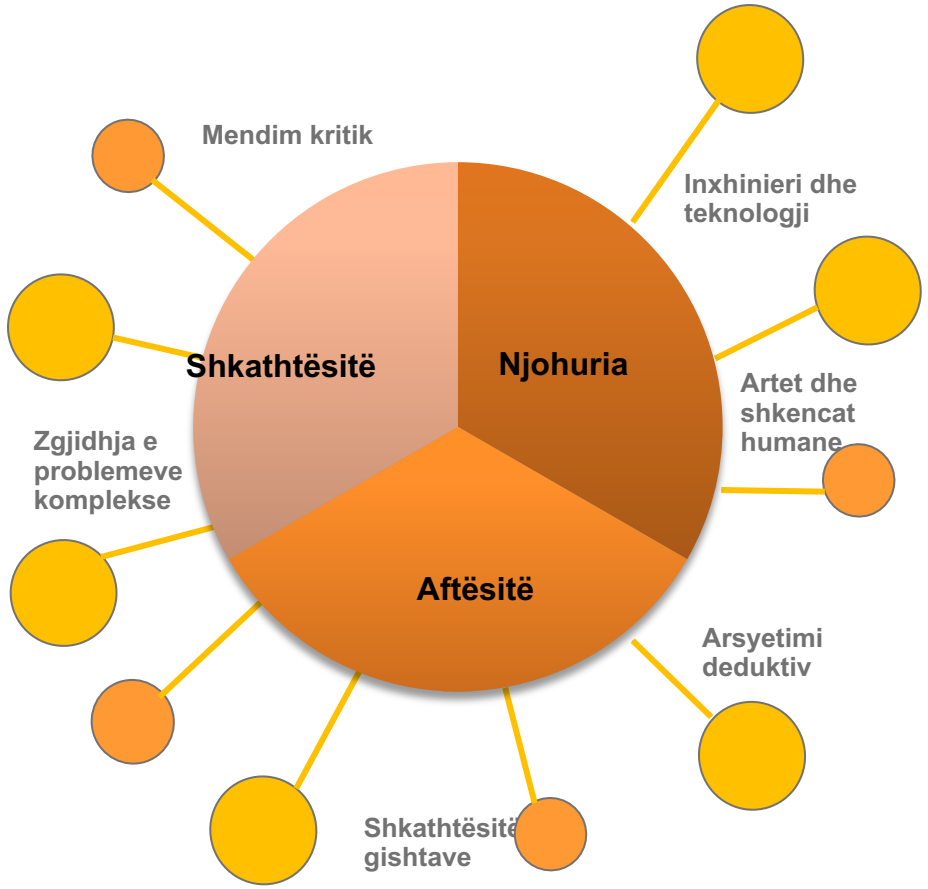

Mungesat dhe tepricat ndryshojnë anë e mbanë sektorëve dhe profesioneve

Mungesat dhe tepricat sipas sektorëve të veprimtarisë

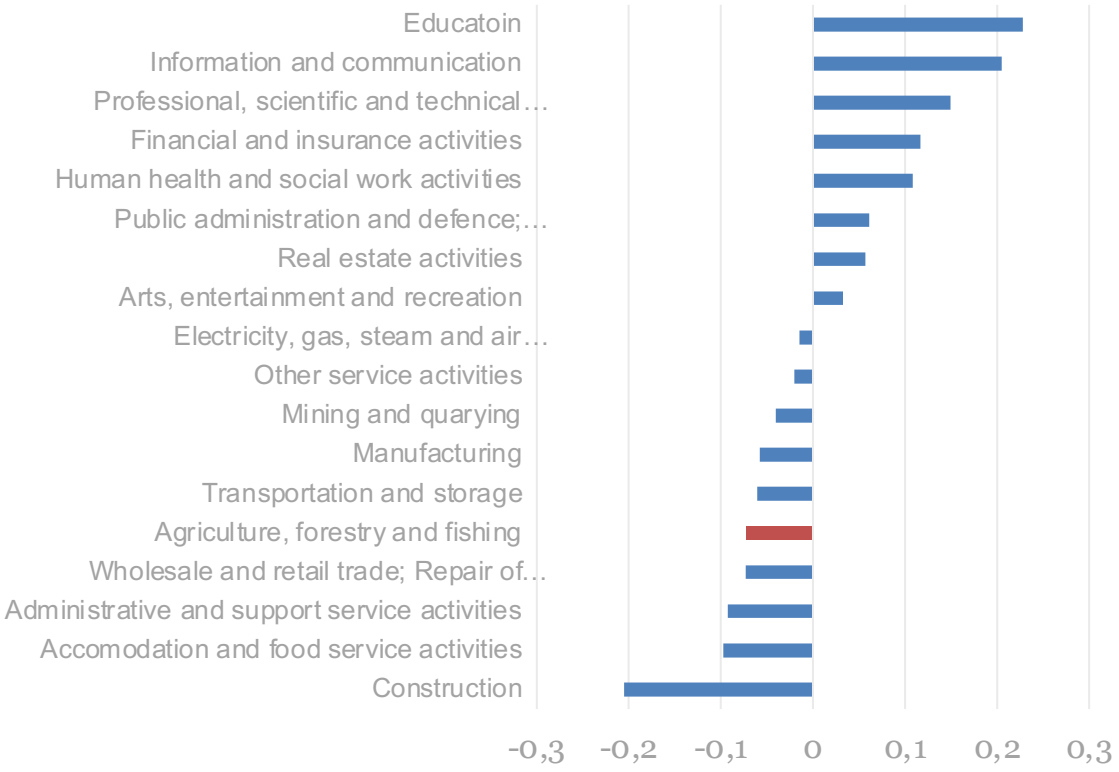

Mungesat dhe tepricat sipas profesioneve

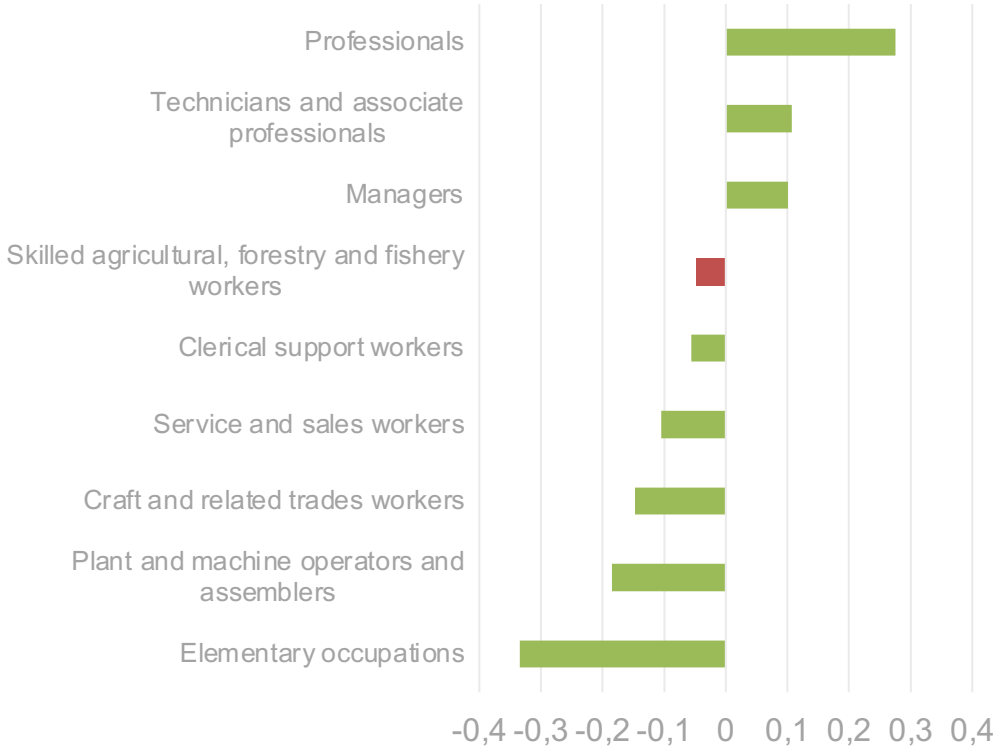

Prapa shifrave agregate mund të shprehen disbalanca në aspektin e shkathtësive, njohurive dhe aftësive.

Shkathtësitë në tepricë në shumicën e vendeve

- Forca fizike, shikimi periferik, perceptimi i thellësisë, qëndrueshmëria
- Shkathtësi manuale, saktësi kontrolli
- Inxhinieri dhe teknologji, përpunimi i ushqimit, ndërtimi dhe ndërtimi

Shkathtësitë në mungesë në shumicën e vendeve

- Arsyetimi induktiv dhe deduktiv, rrjedhshmëria e ideve
- Besueshmëria, udhëheqja, iniciativa, bashkëpunimi
- Perceptimi social
- Shkathtësitë STEM

Pse duhet të brengosemi rreth disbalancit të shkathtësive?

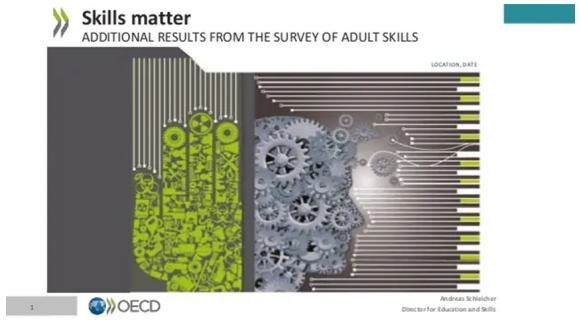

Kostoja e mosveprimit është e lartë

Për individët

Paga më të ulëta

Kënaqësi më e ulët në punë

Rreziku i humbjes së vendeve të punës dhe vjetërsimit të shkathtësive

Për punëdhënësit

Produktivitet më i ulët

Vendet e lira të punës mbeten të paplotësuara për një kohë të gjatë

Vonesa në adoptimin e teknologjisë

Qarkullim dhe kosto ri-trajnimi më të larta

Për vendet

Më pak konkurrencë

Produktiviteti total më i ulët

Kostot e rrënjosura në sistemin e shkathtësive

Mospërputhja në kualifikime, shkrim-lexim dhe fushë të studimit ndikon në paga

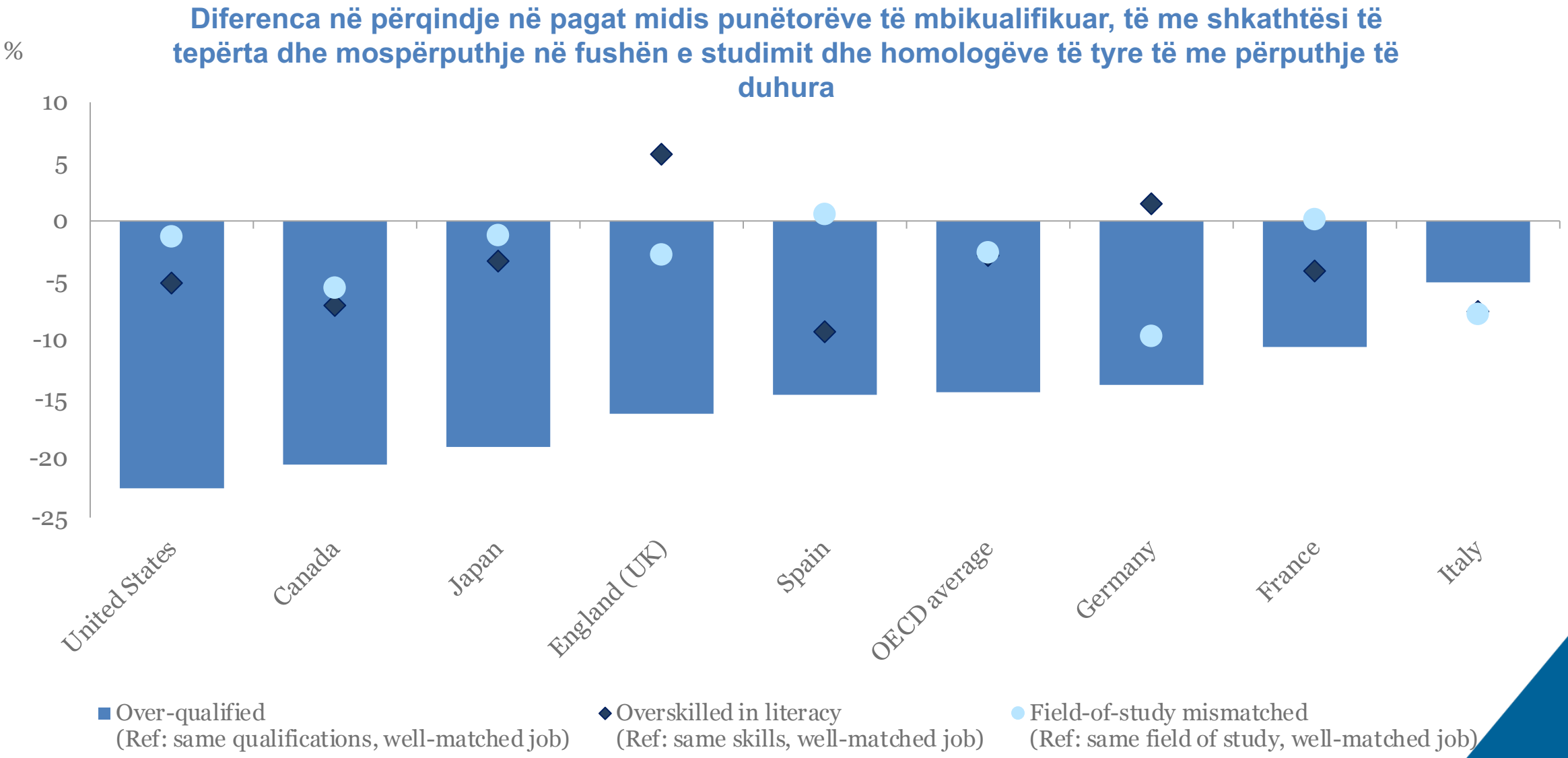

Mospërputhja e shkrim-leximit dhe produktiviteti

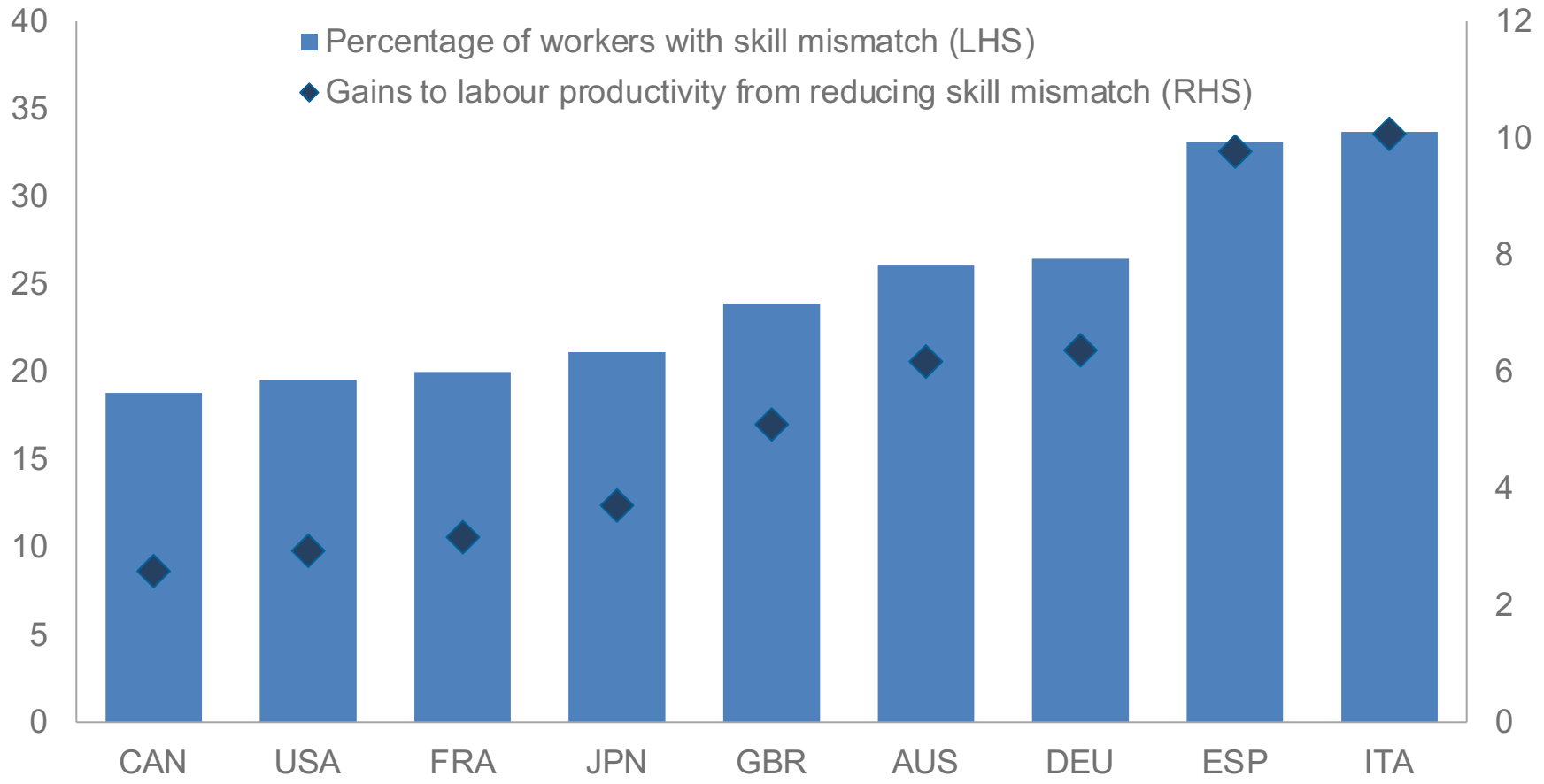

Kostoja e mospërputhjes së fushës së studimit mund të arrijë në më shumë se 1% të PBB-së

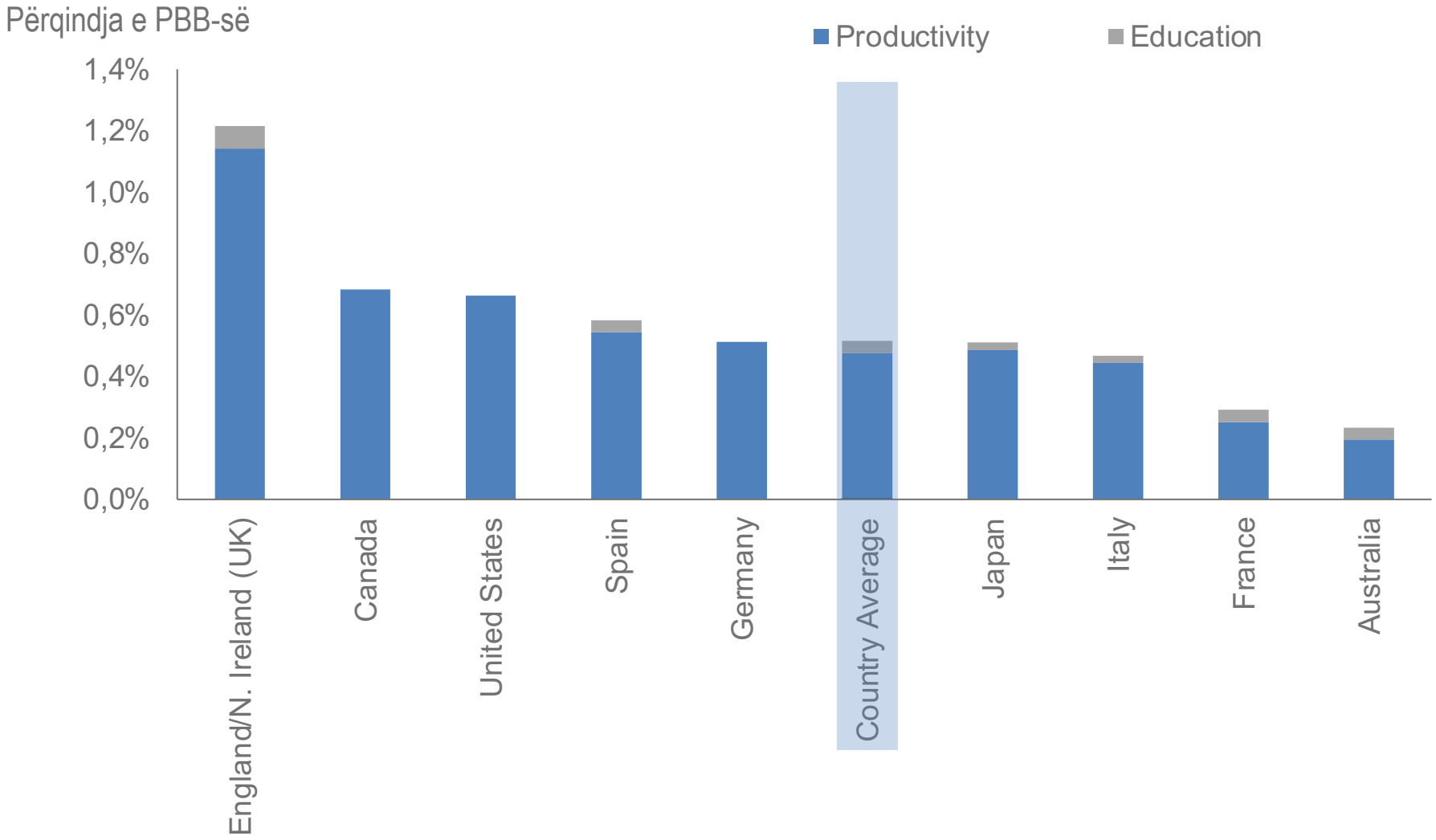

Çfarë dimë për shkaqet e mospërputhjes?

Dinamika e tregut të punës parashikon mbikualifikim

- Punëtorët e pushuar ose të larguar nga puna në kontekstin e mbylljes së bizneseve kanë më shumë gjasa të mbikualifikohen në ripunësim sesa punëtorët që lënë punën
  - Efekti është më i fuqidshëm nëse ndarja nga puna ndodh në momentet e rritjes së papunësisë
- Sa më gjatë të jetë koha e kaluar pa punë midis dy punëve, aq më i lartë është rreziku i mbikualifikimit, duke sugjeruar vjetërsimin e shkathtësive

Çfarë e shkakton mospërputhjen e fushës së studimit?

- Ngopja: ka tepër të diplomuar nga kjo fushë dhe më pak vende pune në sektorin përkatës

Të diplomuarit nga fusha më të ngopura kanë më shumë gjasa të kenë mospërputhje (*dhe* të mbikualifikuar)

- Transferimi i shkathtësive: shkathtësitë nga fusha janë të transferueshme/vlerësuara në sektorë të tjerë
  - Përafërsisht: Numri i shkathtësive që përputhen mirë në atë sektor / Numri i FS të mospërputhura në atë sektor

Të diplomuarit nga fusha me më shumë transferueshmëri kanë më shumë gjasa të kenë mospërputhje dhe të kualifikohen mirë

Mesazhe të lidhura me politikat

- Promovimi i lidhjes ndërmjet ofrimit të arsimit dhe nevojave të tregut të punës
  - Sistemet e vlerësimit dhe parashikimit të shkathtësive të lidhura me definicionet e vendeve të lira
  - Udhëzimet në karrierë për të rinjtë dhe të rriturit mund të ndihmojnë në drejtimin e investimeve në arsim dhe trajnim drejt aftësive në nevojë
- Promovimi i transferueshmërisë së shkathtësive në mënyrë që mospërputhja e FoS të mos sjellë mbikualifikim
  - Kornizat profesionale të bazuara në kompetenca
  - Programe fleksibël të rikualifikimit
  - Shkathtësi të forta bazë në të gjitha rrugët e edukimit dhe trajnimit
- Inkurajimi i firmave të trajnojnë dhe nxisin kulturën e të mësuarit:
  - Rritja e fleksibilitetit të brendshëm për të përshtatur detyrat e punës me aftësitë e të punësuarve të rinj;
  - Promovimi i një shpërndarje më të mirë të punëtorëve në detyra; dhe
  - Sigurimi i stimujve për punëtorët që të përdorin më në plotësi shkathtësitë e tyre në punë

Faleminderit

Kontakti: Glenda.Quintini@OECD.org

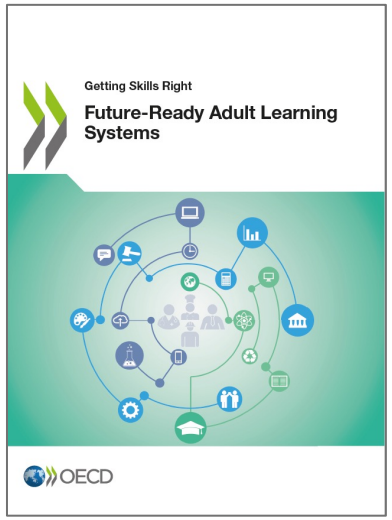

Faqja e internetit: http://www.oecd.org/employment/skills-and-work.htm
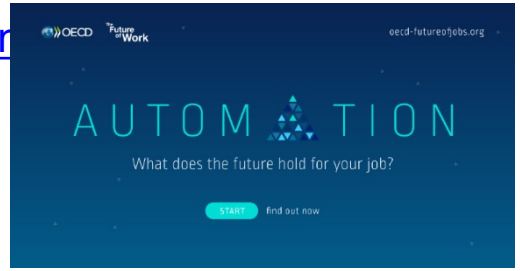
Blog: **www.oecdskillsforjobsdatabase.org**